

Karlstads kommun

Parter: [REDACTED] ./ Karlstads kommun

Målet gäller: laglighetsprövning enligt kommunallagen

Det bifogade överklagandet har kommit in till domstolen.

Målet behöver kompletteras

Ni ska ge in följande handlingar:

- anslagsbevis, med uppgift om vilken dag anslaget om protokolljustering sattes upp på anslagstavlan och vilken dag det togs ned.
- de handlingar som utgjort underlag för det överklagade beslutet
- delegationsordning

Ni ska även lämna in ett skriftligt svar till domstolen och tala om ifall ni går med på eller motsätter er det som begärs i överklagandet. Om ni motsätter er – förklara varför.

Detta gäller även i de fall tiden för överklagande inte har gått ut.

Kompletteringen ska ges in till domstolen snarast men **senast den 8 oktober 2026**

När ni skickar in kompletteringen

Uppge ert namn, målnummer 4442-26 och det telefonnummer som ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi framöver kan skicka handlingar i målet via e-post.

Skicka gärna in handlingarna till domstolen digitalt, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. På www.domstol.se/skickadigitalt finns information om hur ni kan lämna in handlingar digitalt.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss via e-post forvaltningsrattenikarlstad@dom.se eller per telefon 054-148500.

Ellen Hansson

Sida 1 (av 2)

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Rådhuset, Stora torget
Telefon
054-14 85 00

Öppettider
måndag–fredag
08:15–16:00

Postadress
Box 568
651 12 Karlstad

E-post
forvaltningsrattenikarlstad@dom.se
Webbplats
www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se

Bifogade handlingar: aktilaga 1-4

Överklagande genom laglighetsprövning

enligt 13 kap. kommunallagen

Klagande

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Motpart

Karlstads kommun

Beslutande organ

Vård- och omsorgsnämnden

Överklagat beslut

Delegationsbeslut den 1 september 2026, dnr VON-2026:395, ”Utredning enligt Socialtjänstlagen 27 kap. 5 §, lex Sarah”.

Saken

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

Yrkande

Jag yrkar att Förvaltningsrätten upphäver beslutet att avsluta ärendet VON-2026:395 med bedömningen att omsorgstagaren inte har utsatts för ett missförhållande enligt lex Sarah.

Beslutet strider enligt min mening mot lag eller annan författning eftersom bedömningen av om ett missförhållande föreligger har gjorts beroende av att den aktuella händelsen ska kunna härledas till brister i verksamheten på systemnivå. Något sådant krav framgår inte av den rättsliga definitionen av missförhållande.

Det överklagade beslutet

Utredningen gäller en händelse på Oskarslunds vårdboende den 24 juni 2026. Av utredningen framgår att en omsorgstagare med demenssjukdom och behov av stöd och hjälp över hela dygnet utsattes för ett hotfullt och kränkande bemötande av ordinarie omvårdnadspersonal. Tre kollegor var närvarande och hörde uttalandena. Enligt utredningen lämnade de tre i huvudsak samstämmiga uppgifter om att den berörda omvårdnadspersonalen uttryckte sig hotfullt och kränkande gentemot omsorgstagaren.

I beslutets bedömning konstateras att omsorgstagaren har utsatts för ett ”oacceptabelt bemötande”. Kommunen gör därefter följande bedömning:

”Bedömningen utifrån ovanstående utredning är att omsorgstagaren i lagens mening inte har utsatts för ett missförhållande i enlighet med lex Sarah då den aktuella händelsen inte kan härledas till brister i verksamheten på systemnivå.”

Händelsen bedöms i stället vara följden av ett enskilt, oprofessionellt bemötande från den berörda omvårdnadspersonalen. Utredningen avslutas därefter under rubriken ”Beslut” med beslutet ”Ärendet avslutas”.

Det är denna rättsliga bedömning och beslutet att avsluta ärendet som överklagas.

Den rättsliga definitionen av missförhållande

Enligt 27 kap. 2 § socialtjänstlagen (2025:400) ska den som fullgör uppgifter inom socialtjänsten genast rapportera om han eller hon uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande som rör den som får, eller kan komma i fråga för, insatser inom verksamheten.

Enligt 27 kap. 5 § socialtjänstlagen ska ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande genast dokumenteras och utredas samt avhjälpas eller undanröjas.

Vad som avses med ett missförhållande preciseras i 2 kap. 3 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5) om lex Sarah. Där anges att med missförhållanden ska avses såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har underlåtit att utföra och som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa.

Definitionen innehåller inte något krav på att handlingen dessutom ska kunna härledas till brister i verksamheten på systemnivå.

Orsaken till ett missförhållande är en annan fråga

SOSFS 2011:5 skiljer mellan vad det rapporterade missförhållandet eller risken består i och orsakerna till det.

Enligt 5 kap. 2 § SOSFS 2011:5 ska dokumentationen av utredningen bland annat utvisa vad det rapporterade missförhållandet eller risken för ett missförhållande har bestått i och vilka konsekvenser det har fått eller kunde ha fått för den enskilde. Därutöver ska utredningen redovisa de orsaker som har identifierats, om något liknande har inträffat tidigare och i så fall varför det har inträffat igen samt bedömningen av om något liknande skulle kunna inträffa igen.

Bestämmelserna behandlar därmed två skilda frågor: dels vad som har inträffat och om det utgör ett missförhållande eller en risk för missförhållande, dels vilka orsaker som finns till det inträffade och om något liknande kan inträffa igen.

En analys av bakomliggande orsaker är således en del av utredningen. Att en bakomliggande orsak på systemnivå har identifierats är däremot inte ett rekvisit i definitionen av missförhållande.

Kommunen har gjort systemnivån till ett villkor

I det överklagade beslutet anges uttryckligen att omsorgstagaren inte har utsatts för ett missförhållande då den aktuella händelsen inte kan härledas till brister i verksamheten på systemnivå.

Kommunen har därmed låtit frånvaron av identifierade systembrister avgöra om den konstaterade handlingen över huvud taget är ett missförhållande.

Detta överensstämmer enligt min mening inte med 2 kap. 3 § SOSFS 2011:5. Där knyts begreppet missförhållande till den utförda eller underlåtna handlingen och till om den innebär eller har inneburit ett hot mot, eller har medfört konsekvenser för, den enskildes liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa. Något ytterligare krav på att handlingen ska kunna hänföras till ett systemfel anges inte.

Att den aktuella handlingen enligt kommunens utredning har utförts av en enskild anställd utesluter därför inte i sig att handlingen kan utgöra ett missförhållande. Frågan om bakomliggande orsaker ska utredas enligt bestämmelserna om utredningsförfarandet.

Kommunens egen utredning konstaterar dessutom att omsorgstagaren befinner sig i beroendeställning till omvårdnadspersonalen och att detta ställer särskilt höga krav på ett respektfullt och professionellt bemötande.

Bedömningen av den konstaterade handlingen ska därför göras utifrån de rekvisit som gäller för begreppet missförhållande, inte utifrån ett krav på konstaterade brister på systemnivå.

Den rättsliga utgångspunkten har varit avgörande för beslutets utgång eftersom kommunen själv anger avsaknaden av systembrister som skäl för slutsatsen att omsorgstagaren ”i lagens mening” inte utsatts för ett missförhållande.

Beslutet ska därför upphävas enligt 13 kap. 8 § första stycket 4 kommunallagen (2017:725), enligt vilken ett överklagat beslut ska upphävas om det annars strider mot lag eller annan författning. Förvaltningsrätten får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut.

Beslutet har fattats med stöd av delegation

Vård- och omsorgsnämndens delegeringsordning anger i punkt 4.3.4 ”Beslut angående Lex Sarah” och i punkt 4.3.5 ”Beslut angående allvarligt missförhållande enligt Lex Sarah”. I båda fallen är socialt ansvarig samordnare, SAS, delegat, i samråd med tillsynschef.

Delegeringsordningen anger också att delegaten träder in i nämndens ställe och att ett beslut som fattas med stöd av delegering kan överklagas genom laglighetsprövning om inget särskilt anges om överklagande i speciallagstiftning. Delegeringsordningen skiljer uttryckligen sådana beslut från ren verkställighet.

Det aktuella dokumentet avslutas uttryckligen med rubriken ”Beslut” och beslutet ”Ärendet avslutas”, fattat av socialt ansvarig samordnare.

Enligt 13 kap. 1 § kommunallagen har varje medlem av en kommun rätt att få lagligheten av kommunens beslut prövad. Enligt 13 kap. 2 § får bland annat beslut av en nämnd överklagas, om beslutet inte är av rent förberedande eller rent verkställande art.

Jag är medlem i Karlstads kommun och begär därför att beslutets laglighet prövas.

Överklagandetid

Beslutet är daterat den 1 september 2026.

Enligt vård- och omsorgsnämndens delegeringsordning ska beslut som fattas av delegat med stöd av delegeringsordningen anmälas till nämnden löpande. I delegeringsordningen anges uttryckligen att syftet bland annat är att få klagotiden om tre veckor att börja löpa.

Såvitt jag känner till har beslutet VON-2026:395 ännu inte anmälts till vård- och omsorgsnämnden eller tillkännagivits på kommunens digitala anslagstavla på sådant sätt att överklagandetiden har börjat löpa.

Enligt 13 kap. 5 § kommunallagen ska ett överklagande ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att protokollet över beslutet justerats.

Överklagandet ges därför in innan överklagandetiden har löpt ut.

Sammanfattning

Karlstads kommun har i VON-2026:395 konstaterat att en omsorgstagare med demenssjukdom utsatts för ett hotfullt och kränkande och enligt kommunen själv oacceptabelt bemötande av omvårdnadspersonal.

Kommunen har trots detta bedömt att något missförhållande enligt lex Sarah inte föreligger, med den uttryckliga motiveringen att händelsen inte kan härledas till brister i verksamheten på systemnivå.

Den rättsliga definitionen av missförhållande i 2 kap. 3 § SOSFS 2011:5 innehåller inte något sådant rekvisit. Frågan om bakomliggande orsaker hör enligt föreskriften till utredningen av händelsen.

Beslutet bygger därför enligt min mening på en rättslig förutsättning som saknar stöd i den författning som reglerar vad som ska betraktas som ett missförhållande.

Jag yrkar därför att beslutet upphävs.

Karlstad den 17 september 2026

Bilagor

1. Utredning och beslut enligt lex Sarah, VON-2026:395, daterad den 1 september 2026.
2. Delegeringsordning för vård- och omsorgsnämnden, beslutad den 18 mars 2026 och gällande från den 1 april 2026.

KARLSTADS KOMMUN

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD
H5

INKOM: 2026-09-17
MÅLNR: 4442-26
AKTBIL: 2

DELEGERINGSORDNING

DELEGERINGSORDNING FÖR VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN

Karlstads kommuns författningssamling

Beslutad av	Nämnd
Beslutsdatum	2026-03-18
Ersätter föregående beslut	2025-06-18
Gäller från och med	2026-04-01

Dnr: VON/2026:31 Dpl 1.1.1.2

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DELEGERINGSORDNING FÖR VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN.....	3
INNEBÖRDEN AV DELEGERING	3
VISSA ÄRENDEN FÅR INTE DELEGERAS	3
BESLUT OCH VERKSTÄLLIGHET	3
ANMÄLAN AV BESLUT	4
RÄTT ATT TECKNA AVTAL OCH ATTESTERA INKÖP	4
1 ARBETSGIVARÄRENDEN	5
2 UPPHANDLING OCH INKÖP AV VAROR OCH TJÄNSTER	7
3 EKONOMIÄRENDEN	10
4 FÖRVALTNINGSSPECIFIKA ÄRENDEN.....	12
5 ÖVRIGA ÄRENDEN	18

DELEGERINGSORDNING FÖR VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN

Delegeringsordningen visar inom vilka områden nämnden lämnat över rätten att besluta i ärenden till ett utskott, en enskild politiker eller tjänsteman, så kallad delegering.

INNEBÖRDEN AV DELEGERING

Enligt kommunallagen (KL) får en nämnd uppdra till presidiet, ett utskott, en ledamot/ ersättare eller till en anställd i kommunen att besluta för nämndens räkning i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Det är också möjligt att ge förvaltningsdirektören rätt att vidaredelegera beslutanderätt till annan anställd inom kommunen. Vidaredelegering får bara ske i de fall det uttryckligen anges i delegeringsbestämmelserna.

Delegaten träder in i nämndens ställe och det beslut som fattas med stöd av delegering är beslut som kan överklagas genom laglighetsprövning om inget särskilt anges om överklagan i speciallagstiftning. Upphandlingsärenden kan till exempel överprövas med stöd av lagen om offentlig upphandling (LOU).

Nämnden kan inte ändra en utpekad delegats beslut men kan återkalla delegeringsuppdraget. Den som har fått beslutanderätten delegerad till sig har alltid möjlighet att i ett enskilt fall lyfta beslut till nämnden. Ärenden av principiell art ska alltid lyftas till nämnden för beslut.

VISSA ÄRENDEN FÅR INTE DELEGERAS

Beslutanderätten får inte delegeras i följande typer av ärenden:

- Verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.
- Framställningar eller yttranden till fullmäktige.
- Yttranden med anledning av att ett beslut av nämnd/fullmäktige har överklagats.
- Myndighetsutövning mot enskild som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Medborgarförslag.
- Vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

BESLUT OCH VERKSTÄLLIGHET

Det finns ingen klar gräns mellan nämndbeslut och verkställighet (förvaltningsbeslut) men en viktig skillnad är att de har olika rättsverkningar. Ett beslut som fattas av nämnden eller av delegat för nämndens räkning kan överklagas, det kan däremot inte beslut som tas inom ramen för verkställighet. Beslut kännetecknas av att det finns olika alternativ att välja mellan och därmed ett utrymme för bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet. Verkställighet handlar oftare om att man följer de regler, riktlinjer och rutiner som redan är beslutade.

ANMÄLAN AV BESLUT

Beslut som fattas av delegat med stöd av delegeringsordningen ska anmälas till nämnden löpande. Syftet med det är att få klagotiden (3 v) för det fattade beslutet att börja löpa så att beslutet kan vinna laga kraft samt att hålla nämnden informerad inom de områden där beslutanderätten delegerats.

RÄTT ATT TECKNA AVTAL OCH ATTESTERA INKÖP

Rätten att teckna avtal och attestera inköp följer motsvarande nivåer som gäller för upphandling och inköp, med undantag från myndighetsutövning. Det innebär att den som är delegat och har rätt att fatta beslut om att upphandla eller avropa upp till ett visst belopp även har rätt att teckna avtal till följd av upphandlingen eller avropet samt har rätt att attestera de fakturor på motsvarande belopp som följer av beslutet.

1 ARBETSGIVARÄRENDEN

1.1 Organisation

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
1.1.1 Beslut om organisatorisk förändring inom vård- och omsorgsnämnden	Vård – och omsorgsdirektör	Avser även kortare vikariatsförordnanden (t.ex. vid semester) för förvaltningsdirektör

1.2 Anställa och avveckla personal

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
1.2.1 Anställning av chefer inom vård- och omsorgsförvaltningen - direkt underställd vård- och omsorgsdirektören - direkt underställd verksamhetsansvarig - direkt underställd avdelningschef	Vård- och omsorgsdirektör Respektive verksamhetsansvarig samt HR-chef var för sig Respektive avdelningschef samt HR-chef var för sig	Samverkan med berörda fackförbund vid chefstillsättning. Anställning av övrig personal samt chefsvikariat upp till 6 månader är verkställighet
1.2.2 Uppsägning eller avsked av personal på vård- och omsorgsförvaltningen - besked om uppsägning av personliga skäl - uppsägning på grund av arbetsbrist - avsked	Samtliga chefer HR-chef HR-chef	Efter samråd med HR-chef

1.3 Övriga arbetsgivarärenden

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
1.3.1 Beslut om skyddsarbete	Vård- och omsorgsdirektör, kommundirektör, samt HR-direktör, var för sig	Beslut av vård- och omsorgsdirektör får vidaredelegeras
1.3.2 Beslut om avgångsvederlag, särskild avtalspension, pensionsförstärkning samt möjlighet till minskad sysselsättningsgrad med bibehållet intjänande av	Vård- och omsorgsdirektör och HR-chef var för sig	

tjänstepension för personal på
vård- och omsorgsförvaltningen

2 UPPHANDLING OCH INKÖP AV VAROR OCH TJÄNSTER

2.1 Upphandling av varor och tjänster

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
2.1.1 Upphandling av varor och tjänster inom vård- och omsorgsförvaltningen		I enlighet med policy och riktlinjer fastställda av fullmäktige
Innefattar en rätt att: - besluta om att inleda upphandlingar - fatta beslut om att avbryta pågående upphandling - fatta tilldelningsbeslut inom ramen för LOU - fatta beslut om ändringar av ingångna avtal och avtalsförlängningar i enlighet med vad LOU och LOV medger		Avtal undertecknas av respektive delegat eller av närmast överordnad chef
2.1.2 Över beloppsgränsen för direktupphandling enligt LOU för varor, tjänster och sociala tjänster upp till 3 miljoner	Vård- och omsorgsdirektör	Upp till beloppsgränsen för direktupphandling anses som verkställighet
2.1.3 För varor och tjänster och sociala tjänster över 3 miljoner, med undantag från vård- och omsorgsnära tjänster, så som vårdentreprenader och tjänstekontrakt SoL och LSS	Vård- och omsorgsdirektör	

2.2 Direktupphandling

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
2.2.1 Direktupphandling enligt LOU för varor och tjänster upp till 300 000 kr	Enhetschef	I enlighet med fastställda riktlinjer för direktupphandling för Karlstads kommunkoncern
2.2.2 Direktupphandling enligt LOU för varor och tjänster upp till beloppsgränsen för direktupphandling	Verksamhetschef	Direktupphandling utgör inget beslut som ska anmälas till nämnden Upp till beloppsgränsen för direktupphandling anses som verkställighet

		Respektive chef kan genomföra inom egen budgetram
--	--	---

2.3 Inköp genom avrop från ramavtal

Avrop från ramavtal med förnyad konkurrensutsättning innefattar en rätt att:

- besluta om att inleda avropsförfarande
- fatta beslut om att avbryta pågående avropsförfarande
- fatta tilldelningsbeslut

Vid avrop från ramavtal med rangordnade leverantörer kan inköp/avrop göras från leverantörer i behörig ordning eftersom kontrakt redan tilldelats genom rangordning.

Rätten att fatta beslut enligt punkterna 2.3.1 till och med 2.3.3 nedan innefattar även rätt att teckna avtal och attestera inköp.

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
2.3.1 Inköp genom avrop från befintligt ramavtal upp till 300 000 kr	Enhetschef	Angiven nivå utgör inget beslut som ska anmälas till nämnden Medarbetare äger rätt att beställa/göra inköp upp till angiven nivå inom ramen för vad som ryms i anställningens uppdrag
2.3.2 Inköp genom avrop från befintligt ramavtal, över 300 000 kr och upp till högst 1 000 000 kr inom respektive verksamhetsområde	Verksamhetschef	
2.3.3 Inköp genom avrop från befintligt ramavtal, över 1 000 000 och upp till högst 10 000 000 kr, med undantag från digitala lösningar, system och välfärdsteknik	Vård- och omsorgsdirektör	Digitala lösningar, system och välfärdsteknik undantas från beloppsgränsen och hanteras som verkställighet

2.4 Övriga ekonomiska transaktioner varor och tjänster

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
2.4.1 Inköp genom avrop från samarbetsavtal med Hjälpmedelsnämnden i Värmland gällande hjälpmedel	Verksamhetschef Hälso- och sjukvård	Rätten att attestera inköp följer individuella beloppsgränser som anges i attestregistret, dvs delegat har rätt att attestera de fakturor på motsvarande belopp som följer av

		individuellt sätta beloppsgränsen för attest
2.4.2 Övriga ekonomiska transaktioner, över 1 000 000 och upp till högst 10 000 000 kr	Vård- och omsorgsdirektör	

2.5 Upphandling enligt lagen om valfrihetssystem (LOV)

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
2.5.1 Upphandling enligt lagen om valfrihetssystem (LOV)		I enlighet med policy och riktlinjer fastställda av vård- och omsorgsnämnden
Innefattar en rätt att:		
- Godkänna leverantörer	Vård- och omsorgsdirektör	Avtal undertecknas av respektive delegat eller av närmast överordnad chef
- Fatta beslut om ändringar av ingångna avtal i enlighet med vad LOV medger	Vård- och omsorgsdirektör	

2.6 Ekonomiska transaktioner i samband med myndighetsutövning

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
2.6.1 Ekonomiska transaktioner i samband med myndighetsutövning	LSS-chef och biståndschef	Rätten att attestera inköp följer individuella beloppsgränser som anges i attestregistret, dvs delegat har rätt att attestera de fakturor på motsvarande belopp som följer av individuellt satta beloppsgränser för attest

3 EKONOMIÄRENDEN

3.1 Ekonomiskt stöd/bidrag

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
3.1.1 Beslut om ekonomiskt stöd/bidrag till särskilda evenemang inom vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde upp till 100 000 kr	Vård- och omsorgsdirektör	
3.1.2 Beslut om ekonomiskt stöd/bidrag till särskilda evenemang inom vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde över 100 000 kr	Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott	
3.1.3 Yttrande angående utdelning ur fonder/stiftelser som förvaltas av kommunstyrelsen	Ekonomichef	
3.1.4 Utdelning av fonder/stiftelser som förvaltas av vård- och omsorgsnämnden	Ekonomichef	
3.1.5 Beslut om föreningsbidrag - Lokalbidrag och förstärkt verksamhetsstöd	Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott	Beslut om bidragsgrundande belopp för verksamhetsbidrag samt beslut om att ingå idéburet offentligt partnerskap (IOP) fattas av vård- och omsorgsnämnden

3.2 Ersättning av egendomsskada inklusive skadeståndskrav

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
3.2.1 Ersättning för kostnader över 3 prisbasbelopp	Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott	Beslut om ersättning upp till 3 prisbasbelopp ses som verkställighet

3.3 Ersättning vid personskada inklusive skadeståndskrav

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
3.3.1 Ersättning för kostnader över 3 prisbasbelopp	Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott	Beslut om ersättning upp till 3 prisbasbelopp ses som verkställighet
3.3.2 Skadeståndskrav – Sveda och värk		
- 1-3 prisbasbelopp	Vård- och omsorgsdirektör	Beslut om ersättning upp till 1 prisbasbelopp ses som verkställighet
- över 3 prisbasbelopp	Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott	

3.4 Övriga ekonomiärenden

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
3.4.1 Omfördelning av vård- och omsorgsnämndens anslag inom budgetram inom hela förvaltningen	Ekonomichef	Omfördelning inom verksamhet eller enhet ses som verkställighet. Principiella beslut ska tas i samråd med vård- och omsorgsdirektör.
3.4.2 Avskrivning av fordran 1-3 prisbasbelopp	Ekonomichef samt HR- chef var för sig	Avskrivning upp till högst 1 prisbasbelopp ses som verkställighet
3.4.3 Årlig justering av taxor, avgifter och ersättningar enligt kommunfullmäktiges beslut	Ekonomichef	

4 FÖRVALTNINGSSPECIFIKA ÄRENDEN

4.1 Socialtjänstlagen

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
4.1.1 Plats i särskild boendeform	Biståndsbedömare	I samråd med biståndschef eller biträdande verksamhetschef hälso- och sjukvård 11 kap 1 § SoL
4.1.2 Plats i särskild boendeform för sökande från andra kommuner	Biståndsbedömare	I samråd med biståndschef 11 kap 1 § SoL
4.1.3 Bistånd i form av korttidsvård	Biståndsbedömare	11 kap 1 § SoL
4.1.4 Hjälp i hemmet	Biståndsbedömare och LSS-handläggare var för sig	11 kap 1 § SoL
4.1.5 Bistånd i annan form: - ledsagarservice - trygghetslarm - kontaktperson - boendestöd upp till 15 tim/vecka - boendestöd utöver 15 tim/vecka - avlastning i hemmet	Biståndsbedömare samt LSS-handläggare var för sig LSS-chef	11 kap 1 § SoL
4.1.6 Nedsättning eller befrielse från avgift eller ersättning inom äldre- och funktionshinderområdet	LSS-chef, tillsynschef och biståndschef var för sig	
4.1.7 Föra talan om ersättning hos förvaltningsrätten	LSS-chef, biståndschef och tillsynschef var för sig	33 kap 4 § SoL och 33 kap 5 § SoL
4.1.8 Beslut om avgiftens storlek	Avgiftshandläggare	32 kap 5-10 § SoL
4.1.9 Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet - avseende avgifter inom vård och omsorg - avseende kost och hyra i särskilt boende	LSS-chef, biståndschef och tillsynschef var för sig Avgiftshandläggare	32 kap 1 § SoL 33 kap 6 § SoL Max 500 kr

4.1.10 Beslut om arvodes- och omkostnadsersättning enligt SKR:s rekommendationer till - ledsagare - kontaktperson Beslut utöver SKR:s rekommendationer	Biståndsbedömare Biståndsbedömare Biståndschef	
4.1.11 Utredning ska inledas	Biståndsbedömare och LSS-handläggare var för sig	14 kap 2 § SoL
4.1.12 Utredning ska inte inledas efter förhandsbedömning. Avskrivning av ärende från vidare handläggning	Biståndsbedömare	14 kap 2 § SoL
4.1.13 Avvisning av ansökan	Biståndsbedömare i samråd med ärendehandledare biståndsenheten	14 kap 2 § SoL
4.1.14 Framställning om överflyttning av ärende till annan kommun samt mottaga ärenden från annan kommun	Biståndsbedömare i samråd med ärendehandledare biståndsenheten	29 kap 10 § SoL
4.1.15 Förhandsbesked om insats enligt SoL	Ärendehandledare	29 kap 7 § SoL
4.1.16 Ansöka om överflyttning hos Inspektionen för vård och omsorg	Biståndschef	29 kap 11 § SoL
4.1.17 Beslut om köp av plats eller insats i annan kommun eller hos annan vårdgivare samt teckna avtal	Biståndschef	
4.1.18 Anmälan till överförmyndaren om nämnden finner att god man eller förvaltare enligt Föräldrabalken bör förordnas för någon eller om sådan inte längre behövs	Biståndsbedömare, LSS-handläggare samt enhetschef var för sig	5 kap 3 § socialtjänstförordningen

4.1.19 Insatser för personliga behov utöver vad som följer av 11 kap 1 § SoL	Biståndsbedömare eller LSS-handläggare i samråd med ärendehandledare	11 kap 4 § SoL
4.1.20 Ändra ett beslut till den enskildes nackdel om förhållandena för den enskilde har förändrats väsentligt	Biståndsbedömare eller LSS-handläggare i samråd med biståndschef eller LSS-chef	14 kap 9 § SoL

4.2 Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
4.2.1 Beslut om personkretstillhörighet	LSS-handläggare	1 och 7 §§ LSS
4.2.2 Biträde av personlig assistent	LSS- chef	7 och 9.2 §§ LSS
4.2.3 Tillfällig utökning biträde av personlig assistent	Ärendehandledare LSS- enheten	Avser tillfällig utökning 7 och 9.2 §§ LSS
4.2.4 Ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för personlig assistent	LSS-handläggare	7 och 9.2 §§ LSS Utöver assistansersättning enl. socialförsäkringsbalken 51 kap
4.2.5 Ledsagarservice	LSS-handläggare	7 och 9.3 §§ LSS
4.2.6 Biträde av kontaktperson	LSS-handläggare	7 och 9.4 §§ LSS
4.2.7 Avlösarservice i hemmet	LSS-handläggare	7 och 9.5 §§ LSS
4.2.8 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	LSS-handläggare	7 och 9.6 §§ LSS
4.2.9 Boende i familjehem	LSS-chef	7 och 9.8 §§ LSS
4.2.10 Boende i bostad med särskild service för barn och ungdom	LSS-chef	7 och 9.8 §§ LSS

- inom kommunen - hos annan huvudman		
4.2.11 Teckna avtal med annan huvudman för boende i bostad med särskild service för barn och ungdom	LSS-chef	7 och 9.8 §§ LSS
4.2.12 Boende med särskild service för vuxna eller annan anpassad bostad för vuxna -inom kommunen -hos annan huvudman	LSS-chef	7 och 9.9 §§ LSS
4.2.13 Teckna avtal med annan huvudman för boende i bostad med särskild service för vuxna	LSS-chef	7 och 9.9 §§ LSS
4.2.14 Teckna avtal med andra huvudmän som köper platser för boende i bostad med särskild service för barn och ungdom, eller särskilt anpassad bostad för vuxna	LSS- chef	7 och 9.9 §§ LSS
4.2.15 Daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig	LSS-handläggare	7 och 9.10 §§
4.2.16 Förhandsbesked om rätten till boende	LSS-chef	16 § LSS
4.2.17 Förhandsbesked om rätten till insatser exklusive boende	LSS-handläggare	16 § LSS
4.2.18 Beslut att utbetala assistans-ersättning till annan person än den som är berättigad till insatsen	LSS- chef	11 § LSS
4.2.19 Beslut om återbetalningsskyldighet för felaktig eller för hög assistansersättning	Beställarchef	

4.2.20 Beslut om arvodes-och omkostnadsersättning enligt SKR:s rekommendationer till: - familjehem - kontaktperson - ledsagare - korttidsfamiljer - beslut utöver SKR:s rekommendationer	LSS-chef LSS-handläggare LSS-handläggare LSS-handläggare LSS-chef	
4.2.21 Beslut om ersättning från förälder för omkostnader för barn som erhåller insatser	LSS-handläggare	LSS-förordningen 5 § LSS 20 § socialtjänstförordningen 43-44 §§
4.2.22 Avtal med assistansanordnare avseende sjuklönersättning för personlig assistans	LSS- chef	
4.2.23 Avtal med assistansanordnare i avvaktan på beslut enligt socialförsäkringsbalken	LSS-chef	
4.2.24 Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet för avgift, hyra eller ersättning inom LSS	LSS- chef	

4.3 Övrigt förvaltningsspecifikt

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
4.3.1 Avslag avseende begäran från en enskild att avgöra ett ärende som inte avgjorts sex månader efter att det initierats av den enskilde	Biståndschef och LSS-chef var för sig	Förvaltningslagen 12 §
4.3.2 Anmälan till Inspektion för vård och omsorg, IVO, om allvarligt missförhållande eller påtaglig risk för allvarligt missförhållande inom äldreomsorgen och funktionshinderområdet (Lex Sarah)	Socialt ansvarig samordnare, SAS	27 kap 6 § SoL LSS (1993:387) 24f §

4.3.3 Anmälan och yttrande till: - Inspektionen för vård och omsorg (IVO) - Arbetsmiljöverket - Förtroendenämnden - Justitieombudsmannen - Diskrimineringsombudsmannen eller motsvarande	Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott	Vid brådskande fall nämndens ordförande enligt 5.1.7
4.3.4 Beslut angående Lex Sarah	Socialt ansvarig samordnare, SAS	I samråd med tillsynschef
4.3.5 Beslut angående allvarligt missförhållande enligt Lex Sarah	Socialt ansvarig samordnare, SAS	I samråd med tillsynschef
4.3.6 Ingå avtal om att privat utförare ska lämna handlingar till vård- och omsorgsnämnden när gallringsskyldigheten inträder	Biståndschef	17 kap 3 § SoL
4.3.7 Ingå avtal om att rapport, utredning och övriga dokument om ett missförhållande eller en påtaglig risk för missförhållande ska lämnas till vård- och omsorgsnämnden när gallringsskyldigheten inträder	Biståndschef	17 kap 10 § SoL
4.3.8 Ingå avtal med privaträttsligt organ eller en fysisk person om att utföra kommunens uppgifter inom socialtjänsten	Biståndschef och LSS-chef	4 kap. 3 § SoL

5 ÖVRIGA ÄRENDEN

5.1 Besvär, ombud, gallringsfrister och yttranden mm

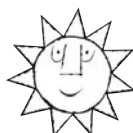
ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
5.1.1 Beslut om att inte lämna ut allmän handling inom vård- och omsorgsförvaltningen till enskild	Vård- och omsorgsdirektör, verksamhetsansvarig, biståndschef, LSS-chef, tillsynschef, MAS/MAR, SAS samt förvaltningssekreterare var för sig	2 kap 2 § Tryckfrihetsförordningen
5.1.2 Beslut om förbehåll när handling lämnas ut	Vård- och omsorgsdirektör, verksamhetsansvarig, biståndschef, LSS-chef, tillsynschef, MAS/MAR, SAS samt förvaltningssekreterare var för sig	10 kap 14 § Offentlighets- och sekretesslagen
5.1.3 Prövning och beslut om avvisning av för sent inkomna besvär enligt förvaltningslagen	Biståndsbedömare, LSS-handläggare, avgiftshandläggare samt förvaltningssekreterare var för sig	Vid behov i samråd med kommunjuristerna
5.1.4 Yttrande över förvaltningsbesvär till förvaltningsrätt och kammarrätt	LSS-chef, biståndschef och tillsynschef var för sig	
5.1.5 Beslut om överklagan till kammarrätten	LSS-chef, biståndschef och tillsynschef var för sig	
5.1.6 Utse ombud att föra vård- och omsorgsnämndens talan inför domstolar och myndigheter	Beställarchef	30 kap 2 § SoL
5.1.7 Beslut i ärende som är så brådskande att vård- och omsorgsnämndens avgörande inte kan avvaktas	Vård- och omsorgsnämndens ordförande	I samråd med nämndens 1:e vice ordförande
5.1.8 Föra vård- och omsorgsnämndens talan inför domstolar och myndigheter, yttrande över ansökan om rättshjälp samt yttrande över kostnadsräkning	LSS-chef, biståndschef, tillsynschef samt verksamhetsansvarig var för sig	
5.1.9 Avslå begäran om att lämna uppgifter muntligt inför vård- och omsorgsnämnden	Vård- och omsorgsnämndens ordförande	14 kap 8 § SoL

5.1.10 Överklagande av beslut från Inspektionen för vård och omsorg	Tillsynschef	35 kap 2 § SoL

5.2 Studieresor, konferenser, uppvaktningar mm

ärendetyp	delegat	Kommentar/villkor
5.2.1 Beslut om ledamots/ersättares deltagande i konferenser, studiebesök, uppvaktningar mm	Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott	

Karlstads kommun, 651 84 Karlstad.
Tel: 054-540 00 00. E-post: karlstadskommun@karlstad.se Webbplats: karlstad.se

KARLSTADS KOMMUN

VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN
Ledningskontoret, kvalitetsstaben
Karlstad 2026-09-01

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD
H5

INKOM: 2026-09-17
MÅLNR: 4442-26
AKTBIL: 3

Utredning enligt Socialtjänstlagen 27 kap 5§, lex Sarah

Dnr VON-2026-395 Dpl 3.7.1.10

Händelse

Omsorgstagare har utsatts för ett hotfullt och kränkande bemötande av omvårdnadspersonal på vårdboende den 24 juni 2026. Händelsen rapporterades enligt lex Sarah av enhetschef den 29 juni 2026. Rapporten inkom till kvalitetsstaben tillsammans med åtgärdsplanen den 1 juli 2026.

Utredningssätt

- Samtal med enhetschef den 13 augusti 2026.
- Samtal med flertalet omvårdnadspersonal på enheten den 18 augusti 2026.
- Granskning av social dokumentation.

Utredning

Omsorgstagare är bosatt på vårdboende för personer med demenssjukdom och har behov av stöd och hjälp över hela dygnet såväl med personlig omvårdnad som serviceinsatser.

Av utredningen framkommer att en ordinarie omvårdnadspersonal den 24 juni 2026 uttryckte sig hotfullt och kränkande gentemot en omsorgstagare. Tre kollegor var närvarande vid händelsen och hörde uttalandena. En av de närvarande kollegorna informerade samma dag enhetschefen om det inträffade. Enhetschefen uppmanade därefter omvårdnadspersonalen att upprätta en avvikelserapport. Dagen efter, den 25 juni 2026, när avvikelserapporten inkommit i verksamhetssystemet planeras samtal med de två övriga som var närvarande vid händelsen. Samtalen blir av den 29 juni 2026 när de är i tjänst.

Enhetschefen uppger att de tre omvårdnadspersonal som bevittnade händelsen lämnar i huvudsak samstämmiga uppgifter, även om vissa variationer förekommer i deras redogörelser. Samtliga beskriver att den berörda omvårdnadspersonalen uttryckte sig på ett både hotfullt och kränkande sätt gentemot omsorgstagaren.

Enhetschefen uppger vidare att det vid samtal med den berörda omvårdnadspersonalen framkommit att hen medger att uttalandena har gjorts, men att de inte framfördes i omsorgstagarens närvaro. Enligt omvårdnadspersonalens egen redogörelse riktades uttalandena inte till omsorgstagaren utan framfördes enbart i samtal med kollegor.

Det framkommer i utredningen att omvårdnadspersonalen vid ett tidigare tillfälle höjde rösten mot en omsorgstagare. I samband med händelsen uppmärksammade en kollega detta och påtalade vikten av att omsorgstagare bemöts på ett lugnt, respektfullt och professionellt sätt.

I utredningen framkommer att enheten fortlöpande arbetar med frågor kopplade till bemötande och förvaltningens värdegrund vilket både omvårdnadspersonal och enhetschef uppger. Vidare beskriver omvårdnadspersonalen att det finns en fungerande rapporteringskultur på enheten vilket även överensstämmer med enhetschefens bild.

Utredningen visar att omsorgstagaren inte har uppvisat några tecken på att ha påverkats av det inträffade.

Berörd omvårdnadspersonal får besked om avstängning den 29 juni 2026 och därefter vidtogs arbetsrättsliga åtgärder enligt vård- och omsorgsförvaltningens HR-stabs rutiner.

Händelsen finns rapporterad som en avvikelse men det saknas dokumentation i social journal om det inträffade samt hur omsorgstagaren påverkats, både i stunden och den efterföljande tiden. Anhöriga är informerade om händelsen och enhetschef har dokumenterat i social journal att händelsen är rapporterad enligt lex Sarah.

Omvårdnadspersonal som tjänstgjorde den aktuella dagen var två ordinarie, varav en undersköterska och ett vårdbiträde, samt två vikarier. Verksamheten bedrevs i enlighet med ordinarie planering och det var enligt enhetschef inget oväntat eller annorlunda som inträffade.

I utredningen framkommer vidare att det saknas en upprättad bemötandeplan för omsorgstagaren. Vid intervjuer uppger delar av omvårdnadspersonalen att det finns behov av en sådan plan, då omsorgstagaren har ett stort behov av trygghet och fungerar bäst när insatser och aktiviteter genomförs stegvis, med fokus på en sak i taget.

Åtgärder

- Samtal med omvårdnadspersonal som var inblandade i händelsen.
- Samtal med berörd omvårdnadspersonal tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningens HR-avdelning och där arbetsrättsliga rutiner har följts.
- Händelsen har lyfts med all omvårdnadspersonal på enheten.
- Enhetschef kommer fortsatt föra kontinuerlig dialog med omvårdnadspersonal om att arbeta utifrån den nationella värdegrunden.
- Fortsatta diskussioner med all omvårdnadspersonal om rapporteringsskyldigheten.

- Upprätta en individuell bemötandeplan för berörd omsorgstagaren där specifika behov tydliggörs.

Ansvarig för vidtagna och planerade åtgärder

Ansvarig enhetschef.

Bedömning

Utredning i enlighet med lex Sarah syftar till att utreda om huruvida händelsen ur ett systemperspektiv har orsakats av brister i verksamheten och bedöma om det rör sig om en risk för ett missförhållande eller ett missförhållande och om det är av allvarlig art.

Omsorgstagare på boende för personer med demenssjukdom har blivit utsatt för ett oacceptabelt bemötande av omvårdnadspersonal. Omsorgstagaren har inte uppvisat några tecken på att ha blivit påverkad av händelsen i samband med eller efter händelsen.

Bedömningen utifrån ovanstående utredning är att omsorgstagaren i lagens mening inte har utsatts för ett missförhållande i enlighet med lex Sarah då den aktuella händelsen inte kan härledas till brister i verksamheten på systemnivå.

Vidare konstateras att personal som bevittnade händelsen agerade skyndsamt och i enlighet med gällande rapporteringsskyldighet. Verksamheten bedöms därmed ha haft fungerande rutiner för att uppmärksamma och rapportera avvikelser.

Mot denna bakgrund anses verksamheten ha vidtagit erforderliga och adekvata åtgärder. Det bedöms även att händelsen sannolikt inte hade kunnat förebyggas genom ytterligare åtgärder på organisatorisk nivå.

Händelsen bedöms i stället vara en följd av ett enskilt, oprofessionellt bemötande från berörd omvårdnadspersonal vilket inte är i linje med vård- och omsorgsförvaltningens värdegrund. Trots att omsorgstagaren inte har uppvisat några tecken att ha blivit påverkad av händelsen kan omsorgstagarens och närståendes förtroende för verksamheten ha påverkats. Omsorgstagaren befinner sig i en beroendeställning till omvårdnadspersonalen, vilket ställer särskilt höga krav på ett respektfullt och professionellt bemötande. Ett sådant bemötande är avgörande för att omsorgstagaren ska kunna känna trygghet och tillit i omsorgssituationen.

Beslut

Ärendet avslutas.

socialt ansvarig samordnare

Registrator Förvaltningsrätten i Karlstad - FKA

Från: [REDACTED]
Skickat: den 17 september 2026 23:08
Till: Registrator Förvaltningsrätten i Karlstad - FKA
Ämne: [Externt] Laglighetsprövning – VON-2026:395, Karlstads kommun
Bifogade filer: Delegeringsordning för vård- och omsorgsnämnden (1).pdf;
2026-09-14omsorgspersonal_aai_city (2).pdf; Laglighetsprövning VON-2026-395
[REDACTED]

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD
45

INKOM: 2026-09-17
MALNR: 4442-26
AKTBIL: 4

Viktig information: Detta e-postmeddelande kommer från en avsändare utanför Sveriges Domstolar.
Öppna inte bifogade filer och klicka inte på länkar om du är osäker på avsändaren eller innehållet.

Hej,

Jag bifogar överklagande genom laglighetsprövning av Karlstads kommuns vård- och omsorgsnämnds delegationsbeslut i ärende VON-2026:395 samt åberopade handlingar.

Med vänlig hälsning